

Enhed
ADMPO, L,
Administrationspoli
tisk kontor

Supplerende høringsnotat til lovforslag om ændring af lov om frikommuner

Sagsbehandler
DEPHVJ

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunerne)

Koordineret med

Sagsnr.
2012-01707

1. Indledning

Doknr.
77313

Lovforslaget blev sendt i høring den 12. februar 2013 og efterfølgende offentliggjort på Høringsportalen.

Dato
27-03-2013

Ved høringsperiodens udløb den 12. marts 2013 havde ministeriet modtaget 65 hørings svar. Der blev på baggrund af disse hørings svar, samt hørings svar fra Institut for Menneskerettigheder modtaget i ministeriet den 13. februar 2013, udarbejdet et høringsnotat, som blev fremsendt til Folketingets Kommunaludvalg den 20. marts 2013.

Efter høringsfristens udløb har Økonomi- og Indenrigsministeriet, som anført i det oversendte høringsnotat -udover hørings svaret fra Institut for Menneskerettigheder - modtaget hørings svar fra AK-Samvirke, Datatilsynet, Kvindeforbund og et supplerende hørings svar fra LO.

I det følgende foretages en tværgående gennemgang af de centrale bemærkninger, som er fremkommet i disse hørings svar.

Som det fremgår, var der tidsmæssig mulighed for at tage højde for de indkomne bemærkninger i lovforslaget, i det omfang de gav grundlag herfor.

2. Konkrete bemærkninger

Forsøg på beskæftigelsesministerens område

Forsøg med frivilligt, ulønnet arbejde – lovforslagets § 7 c

AK-Samvirke kan støtte forslaget om, at seniorjob også kan tilbydes i en privat virksomhed. Det forudsættes, at kommunen sikrer, at lovens betingelse for ansættelse i seniorjob håndhæves - herunder at ansættelse af personer skal medføre en nettoudvidelse af antallet af ansatte i virksomheden.

LO støtter forslaget om, at seniorjob også kan tilbydes i en privat virksomhed, og at det er frivilligt for den enkelte, om personen vil ansættes i en privat virksomhed. Forudsætningen er, at en person i et seniorjob reelt medfører en nettoudvidelse af antallet af ansatte, og at løn- og arbejdsvilkår er på overenskomst mæssige vilkår. Det er

videre efter LOs opfattelse bydende nødvendigt, at merbeskæftigelseskravet overholdes. LO mener desuden, at i de tilfælde, hvor der ikke er en tillidsvalgt i en given virksomhed til at underskrive aftalen om en seniorjobaftale, skal den relevante fagforening inddrages. LO anfører videre, at ved at udstrække seniorjobordningen til private virksomheder vil ledige alt andet lige få bedre muligheder for at få et seniorjob, der matcher deres ønsker og kompetencer.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Som anført i det tidligere oversendte høringsnotat, fremgår det af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at bestemmelserne i lov om seniorjob i øvrigt finder anvendelse under ansættelse i seniorjob i en privat virksomhed. Det betyder bl.a., at ansættelse af en person i seniorjob skal medføre en nettoudvidelse af antallet af ansatte i virksomheden.

De nærmere regler om kravet om merbeskæftigelse, herunder om inddragelse af medarbejderrepræsentanter i vurderingen, er fastsat i bekendtgørelse nr. 1119 af 27. september 2007 om seniorjob og svarer til bestemmelserne om merbeskæftigelseskrav ved ansættelse i løntilskud efter kapitel 12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at frikommunen påser, at betingelserne i lov om seniorjob er opfyldt.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på by-, bolig- og landdistriktsministerens område

Forsøg med obligatorisk digital selvbetjening efter lov om bygnings- og boligregistrering – lovforslagets § 29 d

Datatilsynet henviser til tilsynets bemærkninger til forsøget med obligatorisk digitalisering – lovforslagets § 29 f, jf. neden for.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters bemærkninger

Som anført i det tidligere oversendte høringsnotat, er den foreslåede bestemmelse omformuleret, således at den målrettes frikommunernes mulighed for at fremsende BBR-meddelelser digitalt, mens hjemlen til at godkende frikommunernes mulighed for at indføre almindelig digital selvbetjening på BBR-området henhører under den foreslåede § 29 f.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til ændringer i lovforslagets § 29 d. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 29 f.

Forsøg på ligestillingsministerens område

Forsøg med fritagelse for indberetning af ligestillingsredegørelse i 2013 og 2015 – lovforslagets § 29 e

Kvinfo anbefaler, at ændringsforslaget ikke vedtages i den nuværende form. Kvinfo finder, at ændringsforslaget sender et signal om nedprioritering af ligestillingsarbejdet i kommunerne og fremhæver, at ligestillingsredegørelserne fra 2012 viser, at kommunerne har svært ved at leve op til kravene i ligestillingslovens § 4 (om at køn og ligestilling skal indarbejdes i al planlægning og forvaltning).

Ministeriet for Ligestilling og Kirkes bemærkninger

Som anført i det tidligere oversendte høringsnotat, lægger regeringen med den nye strategi om ligestillingsvurdering vægt på at understøtte kommunernes ligestillingsindsats. Regeringen er samtidig interesseret i at imødekomme forsøgsordninger, der kan bibringe viden om, hvordan kommunernes arbejde evt. kan udvikles og udføres på mest effektiv vis.

Der gøres endvidere opmærksom på, at frikommuner, der gør brug af forsøget, fortsat er forpligtet til at arbejde for ligestilling jf. ligestillingslovens § 4. De pågældende kommuner skal endvidere: 1) indberette egne redegørelser, statistikker mv. om ligestilling til ligestillingsministeren, når der indberettes ligestillingsredegørelser, og 2) anvende egne redegørelser mv. om ligestilling til at orientere kommunalbestyrelsen og kommunens borgere om situationen med hensyn til ligestilling mellem kvinder og mænd i kommunen.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Forsøg på ministeren for sundhed og forebyggelses område

Forsøg med etablering af partnerskabsprojekt i sundhedssektoren med fokus på tidlig indsats i et sammenhængende patientforløb – lovforslagets § 26 b

Datatilsynet har for så vidt angår den foreslåede § 26 b vedrørende tilbud om en samtale om tilrettelæggelse af et samlet behandlingsforløb anført, at der er behov for at vurdere forslaget i forhold til databeskyttelsesdirektivets artikel 6, som svarer til persondatalovens § 5, herunder navnlig kravene om saglighed, formålbestemthed og proportionalitet.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses bemærkninger

Der er på baggrund af tilsynets høringssvar fundet grundlag for at præcisere forslagets forhold til EU-retten, således at bemærkninger ikke kun vurderes i forhold til reglerne om behandling af fortrolige oplysninger, herunder i særdeleshed helbredsoplysninger, jf. persondatalovens § 7, men ligeledes de almindelige krav til databehandling.

Som følge heraf er følgende præcisering indsat i lovforslagets pkt. 9:

”Det er ligeledes regeringens opfattelse, at lovforslaget ligger inden for rammerne af de almindelige krav til databehandling, herunder krav om saglighed, formålsbestemthed og proportionalitet, i persondatalovens § 5. Det bemærkes i den forbindelse, at sundhedspersonerne alene videregiver de nødvendige og relevante helbredsoplysninger med det ene formål at udvælge de borgere med bopæl i kommunen, som bør tilbydes en samtale om tilrettelæggelse af et samlet behandlingsforløb med det formål at understøtte borgerens adgang til at blive behandlet i ét samlet og proaktivt sundhedsvæsen. Tilsvarende gælder for den behandling af oplysninger, der foretages inden for den pågældende frikommune.

Der er således i den sammenhæng tale om en nødvendig videregivelse af de typer af helbredsoplysninger, der opfylder en række kriterier, som på forhånd er opstillet af frikommunen, ligesom hensigten med ordningen med andre ord er at hjælpe borgere, som ellers erfaringsmæssigt vil være i større risiko for ikke at modtage relevant sundhedsfaglig behandling. Denne form for videregivelse, som alene foretages til brug for førelsen af et afgrænset og til formålet oprettet register (et såkaldt ”datawarehouse”), er nødvendig for, at frikommunen kan foretage en så korrekt udvælgelse af relevante borgere som muligt. Der vil med andre ord langt fra være tale om, at alle borgeres helbredsoplysninger videregives til frikommunen. Det skal samtidig understreges, at der alene tildeles brugerautorisation til dette datawarehouse til et meget begrænset antal medarbejdere i frikommunen, og at disse medarbejdere alene vil få adgang til en begrænset mængde data om de udvalgte borgere, som indkaldes til samtale.

Det vurderes på den baggrund, at der ikke kan rejses tvivl om forslagets forenelighed med EU-retten.”

Det anførte er tilføjet til bemærkningerne.

Forsøg på økonomi- og indenrigsministerens område

Forsøg med service via fælleskommunale callcentre – lovforslagets § 29 a

Datatilsynet går ud fra, at hver enkelt kommune, der deltager i et fælleskommunalt callcenter, fortsat vil være dataansvarlig for enhver behandling af oplysninger, der foretages på kommunens vegne i callcentret.

Hvis en kommune overlader borgerbetjening, der omfatter behandling af personoplysninger, til en anden myndighed eller virksomhed – f.eks. en anden kommune, som har et callcenter – vil der efter tilsynets umiddelbare vurdering være tale om, at den anden myndighed eller virksomhed er databehandler og handler på vegne af den dataansvarlige kommune. I så fald skal persondatalovens regler om brug af databehandlere iagttages.

Datatilsynet foreslår videre, at følgende sætning udgår eller omformuleres: "Borgeren må ved sin telefoniske henvendelse og anmodning om oplysning om sagens status antages at have givet samtykke til, at det fælleskommunale callcenter tilgår den pågældendes sag og yder den ovennævnte service." Hvis hensigten med sætningen er, at der skal være et selvstændigt dataansvar i callcentret, anmoder tilsynet om, at de organisatoriske forhold beskrives nærmere, og at tilsynet får lovforslaget i fornyet høring.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Efter ministeriets opfattelse vil de enkelte deltagende kommuner i et fælleskommunalt callcenter være dataansvarlige, jf. persondatalovens § 3, nr. 4, for behandlingen af oplysninger, der foretages på kommunens vegne i callcentret. Den kommune, der som led i callcenterfunktionen foretager opslag i de øvrige deltagende kommuners systemer på vegne af disse kommuner, er databehandler for disse kommuner, jf. persondatalovens § 3, nr. 5.

Bemærkningerne er tilrettet i overensstemmelse hermed, herunder med en kort omtale af betydningen heraf.

Den af Datatilsynet omtalte sætning er på den baggrund udgået af bemærkningerne.

Det er endvidere tilføjet, at det er de deltagende kommuner, der som dataansvarlige har pligt til at sikre sig, at callcentret indrettes i overensstemmelse med persondatalovens og sikkerhedsbekendtgørelsens bestemmelser.

Bemærkningerne er tilrettet i henhold til ovenstående.

Datatilsynet fremhæver særligt med hensyn til identifikation af borgeren, der retter henvendelse til callcentret, at den dataansvarlige myndighed skal sikre sig, at medarbejderne i callcentret kun afgiver personoplysninger til den rette person. Tilsynet understreger, at datasikkerheden ikke må baseres alene på, at borgeren kan oplyse et personnummer.

Datatilsynet opfordrer til, at problemstillingen om sikring af identiteten indgår i det videre arbejde.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Efter persondatalovens § 41, stk. 3, skal såvel private virksomheder som offentlige myndigheder, der er dataansvarlige, træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes eller kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven.

Den dataansvarlige - og en eventuel databehandler - skal derfor sikre sig, at den, der meddeles oplysninger til, er rette person, så oplysninger om den registrerede ikke kommer til uvedkommendes kendskab. Der må kun udleveres oplysninger, når vedkommende har legitimeret sig behørigt, eller når der på anden måde er skabt sikker-

hed for, at den, der f.eks. fremsætter en indsigtbegæring, er identisk med den person, som oplysningerne vedrører.

Der gælder ikke specifikke regler for, hvorledes dette skal sikres. Navnlig i forbindelse med udlevering af fortrolige oplysninger, herunder særligt oplysninger om rent private forhold (f.eks. oplysninger om strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold og væsentlige sociale problemer), er det vigtigt at sikre, at oplysningerne ikke udleveres til uvedkommende.

Ved telefoniske henvendelser og ved elektroniske henvendelser i form af en e-post, der ikke er forsynet med elektronisk signatur med tilhørende kvalificeret certifikat, skal der ligeledes træffes de fornødne sikkerhedsforanstaltninger for, at der kun udleveres oplysninger til de rette personer. Det kan f.eks. være nødvendigt at foretage en kontrolringning.

Det er ikke tilstrækkelig legitimation, at en person ved personligt fremmøde eller ved telefonisk henvendelse er i stand til at oplyse en registreret persons personnummer. Her skal det på anden måde sikres, at den pågældende er identisk med den registrerede eller på andet grundlag, f.eks. en fuldmagt, har lovlig adgang til oplysningerne.

I sidste ende beror det på en konkret vurdering i den enkelte situation, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der skal træffes ved udlevering af oplysninger.

Der henvises til vejledning om registreredes rettigheder efter reglerne i kapitel 8-10 i lov om behandling af personoplysninger (vejledning nr. 126 af 10. juli 2000).

Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, er det de deltagende kommuner, der som dataansvarlige har pligt til at sikre sig, at callcentret indrettes i overensstemmelse med persondatalovens og sikkerhedsbekendtgørelsens bestemmelser.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Datatilsynet anfører videre, at persondatalovens begrænsninger navnlig ligger i kravet om, at offentlige myndigheder ikke må behandle eller have adgang til oplysninger, som de ikke har behov for i forbindelse med deres konkrete myndighedsudøvelse. En generel adgang for medarbejdere til alle borgerrelaterede oplysninger er efter tilsynets opfattelse meget vidtgående, og vanskelig at forene med visse af persondatalovens bestemmelser.

Datatilsynet angiver videre, at adgangen til borgerrelaterede oplysninger i et callcenter må begrænses til de nødvendige oplysninger, og det skal tilstræbes, at adgangen til navnlig følsomme oplysninger begrænses mest muligt. For at leve op til databeskyttelsesreglerne må der etableres de fornødne it-sikkerhedsmæssige rammer for databehandlingen, således at de medarbejdere, som skal varetage opgaver i callcentrene, ikke har adgang til oplysninger, som de ikke har behov for i forbindelse med deres konkrete opgavevaretagelse.

Tilsynet fremhæver videre et tidligere afgivet høringssvar, som efter tilsynets opfattelse omhandler flere forhold, som den foreslåede bestemmelse også kan give anledning til. Det vedrører bl.a. behandlingssikkerheden, herunder med hensyn til styring af brugerrettigheder og interne kontrolordninger i forhold til medarbejdernes anvendelse af IT-systemerne, og uddannelse og vejledning af medarbejderne om behandlingen af personoplysninger, herunder navnlig under hvilke betingelser en medarbejder lovligt kan behandle personoplysninger, som vedkommende er autoriseret til.

Datatilsynet henstiller, at de nævnte aspekter om behandlingssikkerhed og uddannelse og vejledning af medarbejdere omtales i det foreliggende lovforslags bemærkning-

ger, således at det sikres, at hensyn til persondatabeskyttelse også indgår i det videre arbejde med etablering af callcentre.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, at det fælleskommunale callcenters adgang til de deltagende kommuners elektroniske dokumenthåndteringsystemer alene må omfatte de oplysninger, som er nødvendige for callcentrets varetagelse af dets serviceopgave.

Det er herudover bl.a. tilføjet i bemærkningerne, at brugen af medarbejdere til løsning af opgaver på tværs af kommuner nødvendiggør, at der i forbindelse med etableringen af et fælleskommunalt callcenter og den tilknyttede IT understøttelse heraf er fokus på behandlingssikkerhed, og at de tilknyttede medarbejdere vejledes om behandling af personoplysninger.

Bemærkningerne er tilrettet i henhold til ovenstående.

Tværgående forsøg

Forsøg med obligatorisk digitalisering – lovforslagets § 29 f

Datatilsynet går umiddelbart ud fra, at de tilkendegivelser om forholdet til persondataloven, som indgår i afsnit 3.2. i L 159 (Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening for borgere, for så vidt angår anmeldelse af flytning, ansøgning om plads i dagtilbud, indskrivning i folkeskole og skolefritidsordning samt ansøgning om sundhedskort og EU-sygesikringskort)) ligeledes gælder for dette lovforslag, herunder at lovforslaget ikke ændrer noget i forhold til persondataloven. Tilsynet forudsætter således, at såvel persondataloven som sikkerhedsbekendtgørelsen fuldt ud finder anvendelse på behandling af personoplysninger omfattet af lovforslaget. Eventuelle ændringer i forhold til persondataloven, bør efter tilsynets opfattelse udtrykkeligt fremgå af lovforslaget.

Datatilsynet opfordrer videre til, at der tages stilling til, hvorvidt der også kan stilles krav om, at borgernes udøvelse af deres rettigheder efter persondataloven på de omhandlede områder skal ske digitalt. I givet fald bør forholdet til persondataloven og databeskyttelsesdirektivet beskrives i lovforslaget. Tilsynet fremhæver i den forbindelse, at der i forhold til flere af persondatalovens regler om rettigheder for registrerede ikke kan stilles formkrav til den registreredes anmodninger. Dette gælder § 31 om indsigtret og § 37 om retten til at få oplysninger, der er urigtige eller vildledende, rettet, slettet eller blokeret.

En fravigelse af forudsætningerne i persondataloven bør efter Datatilsynets opfattelse underkastes en politisk beslutningsproces og bør kun gennemføres, hvis vægtige samfundsmæssige hensyn taler herfor.

Finansministeriets bemærkninger

De frikommuner, der vælger at udføre forsøg efter bestemmelsen, vil – som det også er tilfældet i dag - skulle iagttage persondataloven ved deres virke og håndtering af oplysninger samt ved udvikling og implementering af digitale selvbetjeningsløsninger.

Med den foreslåede bestemmelse indføres der mulighed for, at kommunerne stiller formkrav om digital ansøgning, anmeldelse mv. Dette gælder også på områder, hvor der i dag er fastsat eller forudsat en anden tilgang til, hvordan borgerne indgiver en ansøgning, anmeldelse mv.

Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke i øvrigt på rettigheder efter anden lovgivning, eller på persondataloven i øvrigt.

Ovennævnte er tydeliggjort i bemærkningerne.